

Η εμφάνιση και οι κατακτήσεις του Ισλάμ

Ιστορία του Μεσαιωνικού και Νεότερου Κόσμου

Β ΓΕΛ Κεραμειών – Επιμέλεια: Η. Τουμασάτος, καθ. ΠΕ78

Μέση Ανατολή,
6^{ος} αι. μ.Χ.

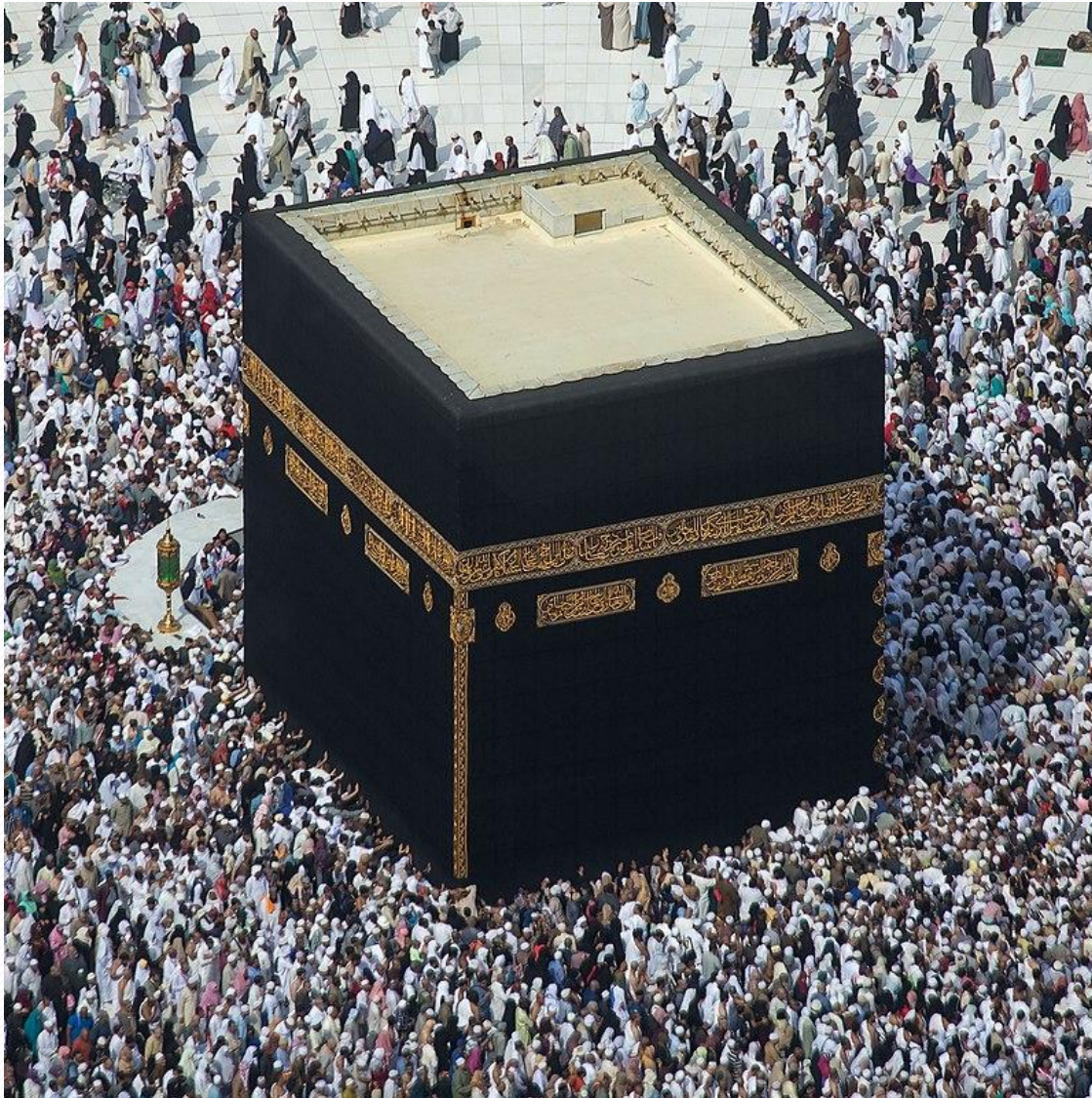
Προϊσλαμική Αραβία

- **ΒΟΡΡΑΣ:**
- Φυλετική οργάνωση
- Οι κάτοικοι νομάδες
- Εμφύλιοι πόλεμοι
- Λεηλασίες καραβανιών
- Παρ' όλα αυτά όχι απειλητικοί για το Βυζάντιο

- **ΝΟΤΟΣ:**
- Μόνιμα εγκατεστημένη αγροτική κοινωνία

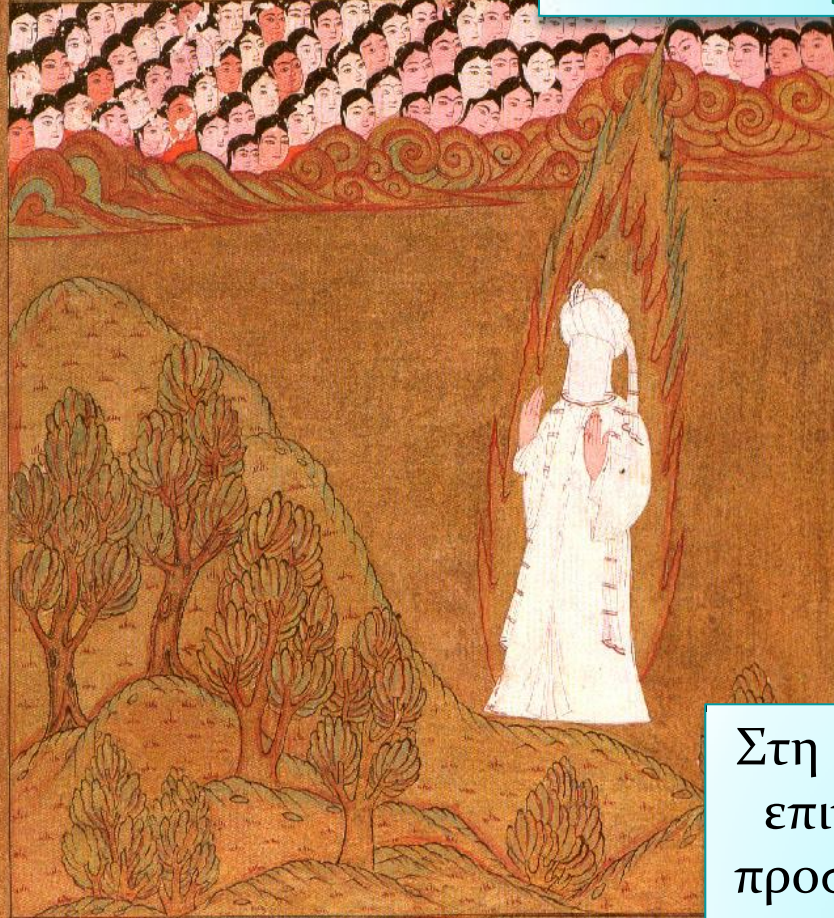
Θρησκεία πριν το Ισλάμ

Πολυθεϊστικές θρησκείες
Ιουδαϊσμός
Σημιτικές θρησκείες
Χριστιανισμός
Περσικές θρησκείες

Το Ιερό Κααμπά στη Μέκκα
ήταν τόπος λατρείας φυλών
των Βεδουίνων

Μωάμεθ, ο προφήτης

Στη μουσουλμανική θρησκεία δεν επιτρέπεται η απεικόνιση ιερών προσώπων (ανεικονική θρησκεία)

Υπάρχουν, ωστόσο, απεικονίσεις του Μωάμεθ

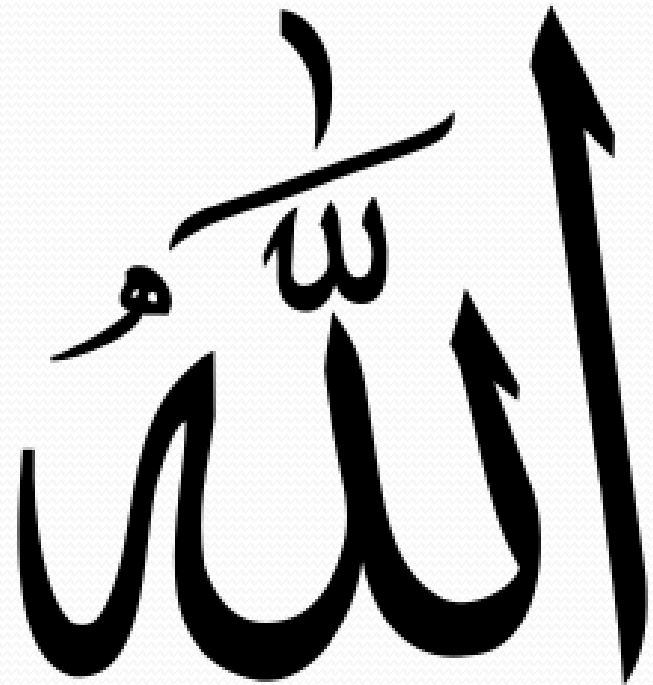
Μωάμεθ (περ. 570-632 μ.Χ.)

- ❖ Οδηγός καραβανιών από τη Μέκκα
- ❖ Γνωρίζει τον Χριστιανισμό και τον Ιουδαϊσμό
- ❖ (στην εικόνα από περσικό χειρόγραφο: Προσεύχεται μαζί με τους Αβραάμ, Μωυσή, Ιησού Χριστό)

Η νέα θρησκεία: Ισλάμ

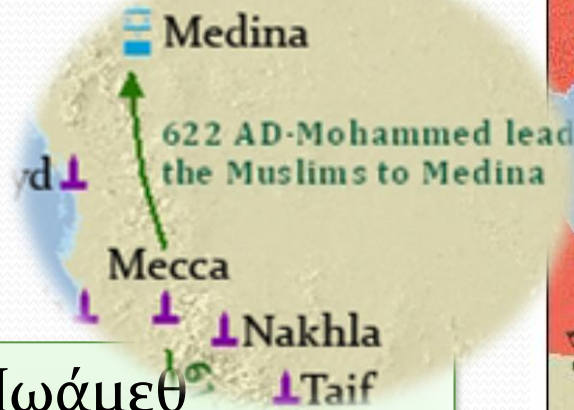
- ❖ 613: Ο Μωάμεθ αρχίζει να διδάσκει μια νέα θρησκεία
- ❖ Ισλάμ = υποταγή [στον Θεό]
- ❖ Μονοθεϊστική θρησκεία
- ❖ Πολλά δάνεια στοιχεία από τη θρησκευτική και την ιουδαϊκή θρησκεία
- ❖ Κατηγορεί την ειδωλολατρική πίστη πολλών συμπατριωτών του.

«Αλλαχ»

Εγίρα

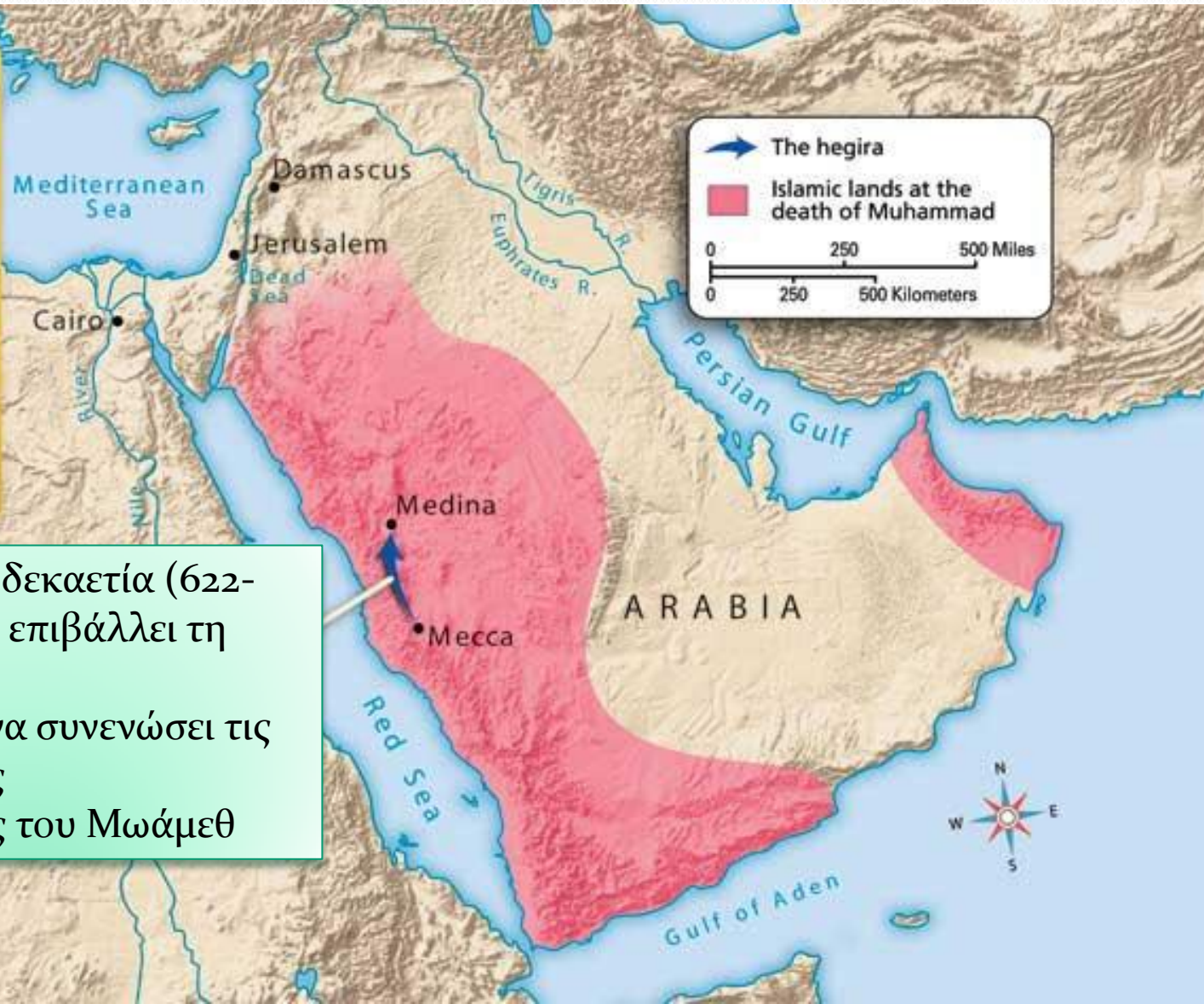
- ❖ Το 622 ο Μωάμεθ εκδιώκεται από τη Μέκκα και καταφεύγει στη Μεδίνα
- ❖ Στη Μεδίνα ιδρύει κοινότητα πιστών
- ❖ Το 622 θεωρείται η αρχή της ισλαμικής κυριαρχίας
- ❖ Αφετηρία του χρονολογικού συστήματος των Αράβων

Επικράτηση στην αραβική χερσόνησο

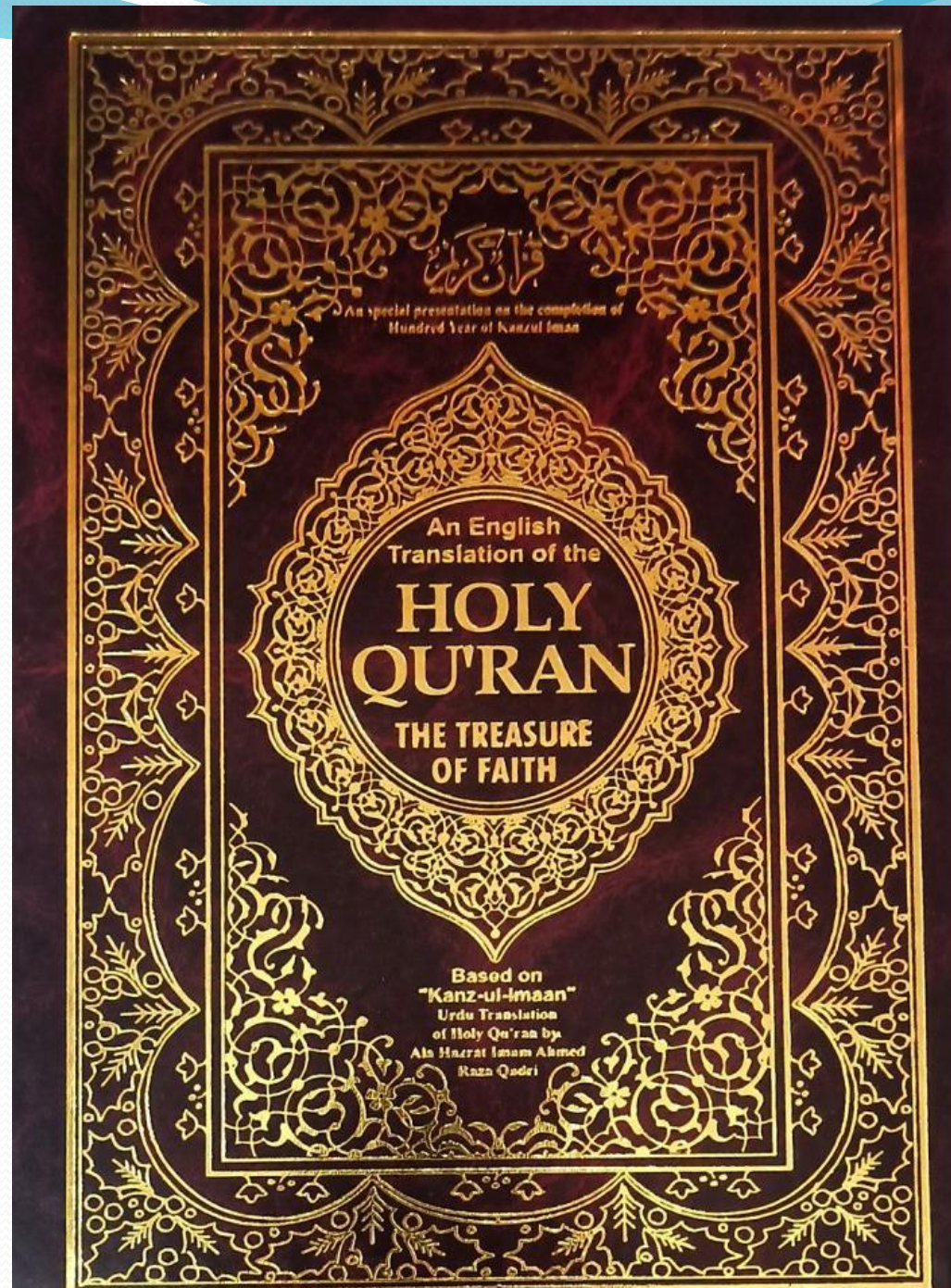

- ❖ Μέσα σε μια δεκαετία (622-632) ο Μωάμεθ επιβάλλει τη διδασκαλία του
- ❖ Κατορθώνει να συνενώσει τις αραβικές φυλές
- ❖ 632: Θάνατος του Μωάμεθ

Το ιερό Κοράνιο

- ❖ Οι πιστοί της νέας θρησκείας ονομάζονται μουσουλμάνοι
- ❖ Ιερό βιβλίο τους είναι το Ιερό Κοράνιο
- ❖ Το Κοράνιο καθορίζει
 - ❖ Τη θρησκευτική συμπεριφορά των πιστών
 - ❖ Τα καθήκοντα και τους νόμους που πρέπει να τηρούν:
 - ❖ Οι πολίτες
 - ❖ Οι υπάλληλοι
 - ❖ Οι κυβερνώντες

Ιερός πόλεμος (jihad)

- ❖ Η υποχρέωση των πιστών του Ισλάμ να διαδώσουν με το σπαθί τη θρησκεία τους στους άπιστους
- ❖ Οι μάρτυρες του Ισλάμ εξασφαλίζουν την είσοδο στον Παράδεισο
- ❖ Ο «ιερός πόλεμος» ήταν σημαντικός παράγοντας για τη ραγδαία εξάπλωση του Ισλάμ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

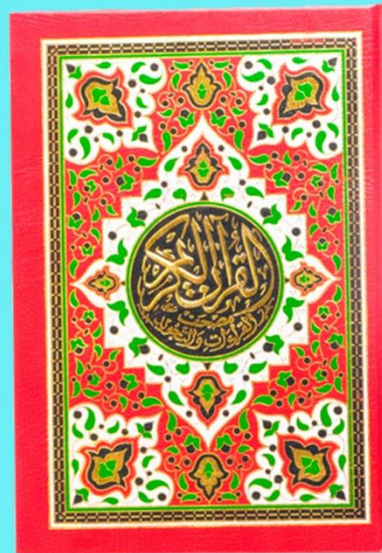
***Fight in the way of Allah
those who fight you but do not
transgress.***

***Indeed. Allah does not
like transgressors.***

(Qur'an 2: 190)

Θεοκρατικό κράτος

- ❖ Θεοκρατικό κράτος = η θρησκευτική κοινότητα ταυτίζεται με το κράτος
- ❖ Ο ανώτατος άρχοντας είναι κοσμικός αλλά και θρησκευτικός ηγέτης
- ❖ Το Κοράνι καθορίζει και τα πολιτικά καθήκοντα και τους νόμους
- ❖ Η θρησκευτική δικαιοσύνη ταυτίζεται με την κοσμική
- ❖ Όποιος παραβιάζει το Κοράνι δικάζεται από τον Μουφτή ή τον Καδή (δικαστή) με βάση τους κανόνες του Κορανίου

Η διαδοχή του Μωάμεθ

- Caliphate, c. 632–750 AD
- Middle East, c. 1400
- Middle East, 17th Century trade routes
- Middle East, post-World War I
- Middle East, Arab League and OPEC members

- ❖ Ο Μωάμεθ πεθαίνει το 632
- ❖ Τη διακυβέρνηση αναλαμβάνει ο Χαλίφης (τοποτηρητής του Μωάμεθ)
- ❖ Χαλιφάτο: η επικράτεια που εφαρμόζεται ο ισλαμικός νόμος
- ❖ Ο Χαλίφης
 - ❖ Αρχηγός του κράτους – κοσμική εξουσία
 - ❖ Θρησκευτικός ηγέτης : υπεύθυνος για την εφαρμογή του Κορανίου

Αραβικές κατακτήσεις ως 750

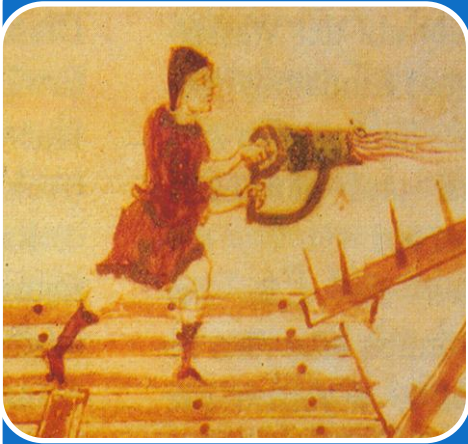
Αραβικές κατακτήσεις ως 750

Γιατί επικράτησαν οι Άραβες;

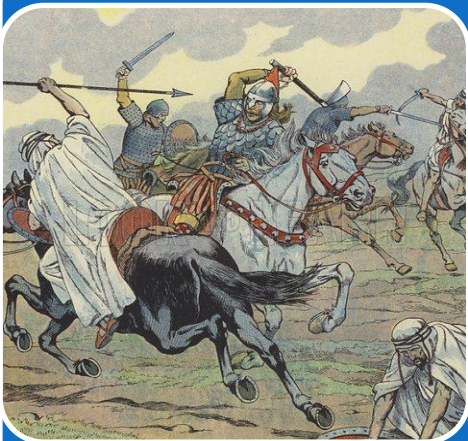
- ❖ Τζιχαντ
- ❖ Εξασθένιση Βυζαντίου-Περσών από τους μεταξύ τους πολέμους
- ❖ Εσωτερική κρίση στο Βυζάντιο λόγω του μονοφυσιτισμού

Δύο «φρένα» στην αραβική επέκταση

717 μΧ

(για πολλοστή φορά) ναυτική
πολιορκία της Κωνσταντινούπολης
Οι Βυζαντινοί επικρατούν χάρη και στο
υγρόν πυρ

732 μΧ

Ήττα των Αράβων από τους Φράγκους
στη μάχη του Πουατιέ

Άραβες και Βυζαντινοί συγκυριαρχούν στη Μεσόγειο

«Κούρσα» (επιδρομές) των αραβικών στόλων στη Μεσόγειο

❖ Θαλάσσιες επιδρομές των Αράβων σχεδόν κάθε χρόνο: ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

❖ Μεγάλη μείωση του πληθυσμού στα νησιά του Αιγαίου και τα παράλια

❖ Το εμπόριο περιορίζεται

❖ Χερσαίες επιδρομές στη Μικρά Ασία: ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

❖ Πλήγμα στο εμπόριο
❖ Περιορισμός των αγροτικών δραστηριοτήτων των μικρασιατικών πληθυσμών